

**GİRİŞİMCİ SAĞLIĞI İLE GİRİŞİMCİLİK DÜZEYİ VE GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMİ İLİŞKİSİ:
TR 82 BÖLGESİNDE BİR UYGULAMA****Özge KARTAL¹****Giyosiddin NUROV²****ÖZET**

Girişimcilik düzeyi; bir girişimcinin alması gereken sorumluluklarını ne derece taşıdığı, kararlarını alabilme derecesi ve riskleri ne derece kendisi üstlendiğini anlamak için geliştirilen bir kavramdır. Girişimcilik eğilimi ise; girişimcinin işini geliştirmesi, yeni pazarlara açılma durumu, yeni ürünler ve yeni yatırımlar yapma düşüncesini ifade etmek için geliştirilen bir kavramdır. Girişimcinin kişilik özellikleri olarak temelde, risk alma, hızlı karar verme ve kararlılık olarak bilinmekte olup; girişimcilik düzeyi, girişimcilik eğilimi ve girişimci sağlığı arasında bir ilişkinin olacağı değerlendirilmektedir.

Bu çalışmanın temel amacı, girişimci sağlık durumu ile girişimcilik düzeyi ve girişimcilik eğilimi arasındaki ilişkiyi araştırmaktır. Bu çalışma, TR 82 bölgesinde Toptancılar Sitesinde yapılmış, veriler yüz yüze anket yöntemiyle toplanmış, SPSS programında Anova ve Korelasyon analizi yapılmıştır.

¹ Kastamonu Üniversitesi SBE İşletme Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, okartal@kastamonu.edu.tr

² Kastamonu Üniversitesi SBE İşletme Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, gnurov@ogr.kastamonu.edu.tr

Çalışmanın sonucunda girişimci sa ğ l ığı, girişimcilik eğilimi ve girişimcilik düzeyi arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Bu çalışma sonucunda elde edilen bulguların; ilgililere, işletmelere ve araştırmacılara yol göstermesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Girişimcilik, Girişimcilik Eğilimi, Girişimci Sa ğ l ığı, Girişimcilik Düzeyi*

Jel Sınıflandırma Kodu: M13

THE RELATIONSHIP BETWEEN ENTREPRENEURS' HEALTH AND ENTREPRENEURSHIP LEVEL AND ENTREPRENEURSHIP TENDENCY: AN APPLICATION IN TR 82 REGION

ABSTRACT

Entrepreneurship constitutes of setting up of an company, taking risks and carrying out related processes. Entrepreneurship level can be defined as having the essential responsibilities an entrepreneur should have. It is related with the degree of decision-making and how much he takes the risks of these responsibilities. Entrepreneurship tendency is about the progression of the work entrepreneur is responsible for, the conditions for the penetrations to the new markets and new investments. The personal traits of an entrepreneur is the ability to make rapid decisions, having entrepreneurship ambition and achievement desire.

The essential aim of this study is to investigate the relationship between entrepreneur's health status and entrepreneur's entrepreneurship level and entrepreneurship tendency. This study is made in TR 82 region in Kastamonu. Data is gathered by face to face using questionnaires. The questionnaire is analysed by SPSS program. Anova and correlation analysis are used for evaluation.

Findings of the research show that there is a relationship between entrepreneurs' health, entrepreneurship level and entrepreneurship tendency. It is hoped that the results of this research will help to the companies and academicians.

Key Words: *Entrepreneurship, Entrepreneurship Tendency, Entrepreneurs' Health, Entrepreneurship Level*

Jel Sınıflandırma Kodu: M13

I. TEORİK ÇERÇEVE

Girişimci veya müteşebbis, çevresindekileri görebilen, ihtiyaçların farkında olan, risk alan, yeniliklere daima açık ve yenilikçi düşünebilen kişilerdir. Girişimci, mevcut ya da potansiyel iş gücü, sermaye ya da diğer girdileri mal veya hizmet üretmek için kullanabilen topluma yararlı ve refahı yükselten kişi olarak da tanımlanır (Bozkurt, 2006: 94).

Diğer bir tanımla girişimci; kar sağlamak amacıyla yeni bir ürün yada yeni bir iş kurmak için emeğini, vaktini ve sermayesini riske atan kişidir (Ferrell, vd., 2017: 17).

Girişimcinin kişilik özellikleri; yenilikçi düşünebilen, çalışma motivasyonunun yüksek tutan, kararlarında tutarlı, sosyal ilişkileri kuvvetli, sözlü ya da yazılı iletişimini etkili kullanabilen, işini isteyerek ve severek yapan, grup çalışmasında yer alabilen, zamanı verimli ve en etkili şekilde kullanabilen, değişime açık olan, zamanı kontrol edebilen, ikna yeteneğinin yüksek olması ve güvenilir olabilen, açık bir vizyona sahip ve özel yaşantısı ile çalışma yaşantısı arasında denge kurabilen bir kişiliğe sahip olması gerekmektedir (Yıldırım, vd., 2011: 193).

Girişimcilik; çevresel durumlardan yararlanarak fırsatları değerlendirebilmek, bu fırsatları projelere dönüştürebilmek, bu projeleri hayata geçirerek mal veya hizmet üretebilmek ve insanların yaşamlarını kolaylaştırma becerilerine sahip olabilmektir. Girişimcilik üç temel kaynağa dayanır; girişimcinin kendi gücü ve enerjisi, sermaye ve iletişimde bulunduğu insanlardır (Bozkurt, 2006: 94). Girişimcilik düzeyi; bir girişimcinin sorumluluk alabilme düzeyi, kararlarını ne derece verebildiği ve bu kararları uygulayabildiği, temel faaliyetlerini ne derecede yürütebildiğini anlamak için geliştirilen bir kavramdır (Küçük, 2016: 820).

Girişimcilik eğilimi; genelde ailen gelen bir durumdur. Ailenin yapısı, babanın meslek durumu, eğitim ve gelir durumu girişimcilik eğiliminde etkisi olan faktörlerdir. Girişimcilik eğilimi, bireysel ve çevresel faktörlerin bir araya gelerek, kişinin kendi işini yapma konusunda istekli ve kararlı oluşunu ifade etmektedir. Yenilikçi, risk alabilen, rekabetçi, başarılı, yeni fikirler ortaya atan, motivasyonu ve kararlılığı yüksek olan kişiler girişimcilik eğilimi göstermektedir (Erbatu, 2008: 15).

Girişimcilik eğilimi diğer bir tanımıyla; bireylerin girişimcilik potansiyeline sahip olması olarak da tanımlanabilir (Frank, vd., 2005: 260).

Girişimci sağlığı ise; genel sağlık tanımında olduğu gibi girişimcinin fizyolojik, sosyolojik ve psikolojik olarak kendisini iyi hissetmesi, iyilik durumu, bedenlen

ve ruhen kendisinin bir rahatsızlık duymaması, sosyal anlamda da kaliteli ve verimli ilişkiler içinde olması durumudur (Küçük, 2016: 820).

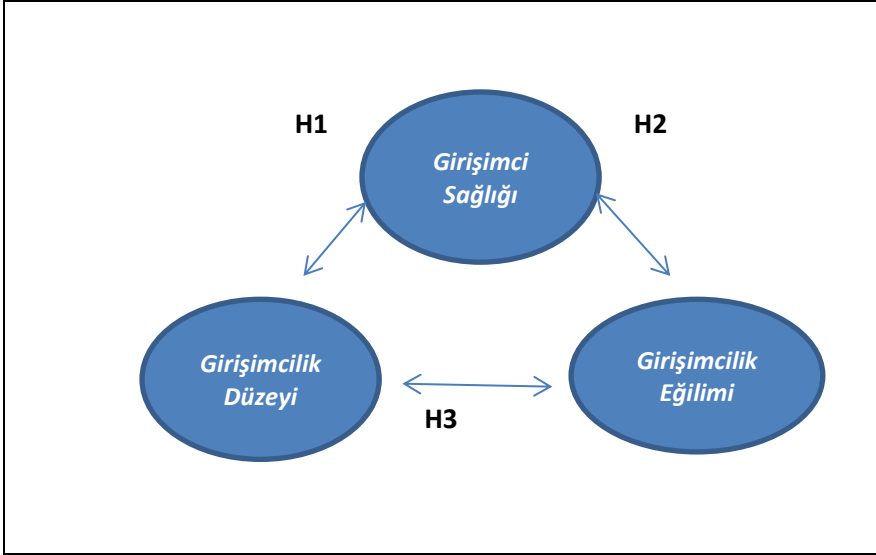
II. ARAŞTIRMANIN AMACI, KAPSAMI VE YÖNTEMİ

Çalışmanın temel amacı; girişimcinin sağlık durumu ile girişimcilik düzeyi ve girişimcilik eğilimi arasındaki ilişkiyi araştırmaktır. Araştırma, Kastamonu TR 82 Bölgesinde Toptancılar sitesindeki girişimciler üzerinde yapılmış olup; araştırmanın ana evrenini bu girişimciler oluşturmaktadır. Çalışmada ana kütle sinin tamamına 120 kişiye ulaşılmış olup, araştırmaya katılmak isteyen 54 kişiden yüz yüze anket yöntemiyle veriler toplanmıştır. Ölçekler 5’li likert ölçeği olup; “kesinlikle katılmıyorum” ifadesinden “kesinlikle katılıyorum” (1’den 5’e) biçimindedir.

III. MODEL VE HİPOTEZLER

Araştırmanın modeli Şekil 1’de gösterilmiştir.

Şekil 1. Araştırmanın Modeli

Şekil 1’de görüldüğü gibi modelde üç değişken yer almaktadır. Bunlar; girişimci sağlığı, girişimcilik düzeyi, girişimcilik eğilimidir. Bu araştırmaya göre, bu üç değişkenin ilişkileri incelenecektir. Girişimcilerin, fizyolojik, psikolojik ve sosyolojik durumları girişimcilik eğilimi ve girişimcilik düzeyi bakımından önemlidir. Bu nedenle girişimcilik; uzun süre çalışabilmeyi, doğru kararlar

alabilmeyi, çevresiyle ve çalışanlarıyla iyi ilişkiler içinde olmayı gerektirir (Küçük,2016: 820). Araştırmada girişimci sağlığı ile girişimcilik düzeyi ve girişimcilik eğilimi ilişkisini literatürdeki bir ölçekten (Küçük, 2016) yararlanılmıştır.

Bu doğrultuda araştırmanın hipotezleri bu şekilde belirlenmiştir.

H1: Girişimci sağlığı ile girişimci düzeyi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H2: Girişimci sağlığı ile girişimcilik eğilimi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H3: Girişimcilik düzeyi ile girişimcilik eğilimi arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Küçük (2016) "Girişimci Sağlığı ile Girişimcilik Düzeyi ve Girişimcilik Eğilimi İlişkisi: TR90'da Bir Küçük Sanayi Sitesi Uygulaması" başlıklı makalesinde aralarındaki ilişki araştırılmıştır. Bu çalışmasında, TR 90 Bölgesinde küçük bir sanayi sitesinde 34 kişi üzerinde uygulanmıştır. Yüz yüze anket yöntemi kullanılmış olup, ölçekleri girişimcinin sahip olması nitelikler göz önüne alınarak geliştirilmiştir. Çalışma sonucuna göre; girişimci sağlığı ile girişimcilik düzeyi ve eğilimi arasında pozitif bir ilişki; girişimcilik düzeyi ve girişimcilik eğilimi arasında da pozitif bir ilişki olduğunu tespit etmiştir. Bu çalışmada, girişimci sağlığı, girişimcilik eğilimi ve girişimcilik düzeyi ölçekleri kullanılarak Faktör Analizi yapılmış, bu üç değişkenin aralarındaki ilişkiyi ölçmek için Anova ve Korelasyon Analizinden yararlanılmış, aralarında pozitif bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

IV. BULGULAR VE ANALİZ

Bu araştırma kapsamında, elde edilen veriler güvenilirlik ve geçerlilik analizi ile test edilerek veriler üç değişken üzerinde ayrı ayrı tablolar halinde gösterilmiştir. Girişimcilik düzeyi bulguları Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Girişimcilik Düzeyi Bulguları

Faktör ve Değişkenler	Faktör Yüğü	Öz değer	Varyans Açıklama Oranı (%)	Cronbach Alfa	Ortalama	KMO değeri
Kendi işimi yapıyorum	4,440		74,487	,854	3,63	
İşletmeyi/şirketi yönetiyorum	1,958				3,70	
Pazarlama, üretim ve finans işlevlerinden en az	1,051				3,74	

birini ben yürütüyorum						,615
İşle ilgili riskleri üstlenmiş durumdayım.	,797	7,449			4,15	
İşle ilgili sorumluluk bana aittir.	,632				4,22	
Gerek duyarsam başka bir yatırım yapabilirim.	,561				3,41	
Kararları kimseye danışmadan alabilirim.	,315				3,37	
Finansal olarak başkalarından bağımsızım.	,116				3,44	
İnsanlara fikirlerini sorma zorunluluğum yok.	,072				2,93	
Gerekirse dış kaynak kullanırım (Borç)	,059				3,11	

Tablo 1’den görüldüğü üzere, tüm ifadelerin faktör yükleri 0,5’in üzerinde olduğu için ölçekler kararlı kabul edilebilir ve analize uygun olduğu görülmektedir. Girişimcilik düzeyi ölçek sorularında; insanlara fikirlerini sorma zorunluluğum yok ortalaması düşük çıkmıştır. Diğerlerine olumlu cevap verilmiştir. Cronbach Alfa Katsayısı ise; 1 ile 0,80 arasında ise ölçek yüksek derecede güvenilir olduğuna karar verilmiştir (Küçük, 2016: 231-232). Bu çalışmada ise, girişimcilik düzeyi Cronbach Alfa Katsayısı ,854 olarak saptanmıştır. KMO değeri 0,60’ın üzerinde olması araştırmanın yeterli olduğunu göstermektedir. Bu çalışmada ise girişimcilik düzeyinin KMO değeri 0,615 olarak saptanmıştır. Girişimcilik düzeyinin Özdeğeri ise 7,449 çıkmıştır. Özdeğerinin 1’den büyük olması bu çalışmanın bilimsel olarak uygun olduğunu ve ölçeklerin geçerli ve güvenilir olduğunu göstermektedir. Girişimcilik düzeyi soruların ortalaması 3’den büyüktür. Buradan hareketle tüm soruların önem düzeyi ve girişimcilik düzeyinin yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 2’de girişimcilik eğilimi incelenmiş olup; ölçeklerin analizi yapılarak sonuçları aşağıda gösterilmektedir.

Tablo 2. Girişimcilik Eğilimi Bulguları

Faktör ve Değişkenler	Faktör Yüğü	Öz değer	Varyans Açıklama Oranı (%)	Cronbach Alfa	Ortalama	KMO değeri
Yeni pazarlara girmek istiyorum.	,855	3,912	73,684	,813	2,67	,653
Yeni yatırımlar yapacağım.	,749				3,44	
Yeni ürün/marka geliştirmek istiyorum.	,749				3,81	
İşimi büyötmek/kurum-sallaşmak istiyorum.	,743				3,44	
Farkındalık oluşturmak istiyorum	,705				3,33	
Pazar payımızı artırmayı planlıyorum.	,672				2,81	
Fırsatlardan yararlanmak istiyorum.	,599				2,70	
Yurt içi veya yurt dışı fuarlara katılıyorum.	,185				3,15	
Uluslararası gelişmeleri takip ediyorum.	,381				4,04	
Ortaklaşa yatırımlar planlıyorum.	,145					

Tablo 2’den göröldüğü üzere, tüm ifadelerin faktör yükleri 0,5’in üzerinde olduğı için ölçekler kararlı kabul edilebilir ve analize uygun olduğı görölmektedir. Girişimcilik eğilimi ölçek sorularında; girişimciler yeni pazarlara girmek ve pazar payını arttırmak istemiyorlar. Fırsatlardan yararlanmak istemiyorum çıkmış ama bu ters olduğı görölmektedir. Fakat yeni yatırım, yeni marka geliştirmek gibi şeyler istemektedirler. Cronbach Alfa Katsayısı ise; 1 ile 0,80 arasında ise ölçek yüksek derecede güvenilir sayılmaktadır (Küçük, 2016: 231-232). Bu çalışmada ise, girişimcilik eğilimi Cronbach Alpa Katsayısı ,813 olarak saptanmıştır. KMO değeri 0,60’ın üzerinde olması araştırmancının yeterli olduğunu göstermektedir. Bu çalışmada ise girişimcilik eğilimi KMO değeri 0,653 olarak saptanmıştır. Girişimcilik eğiliminin Özdeğeri ise 3,912 çıkmıştır. Özdeęerin 1’den büyük olması bu çalışmanın bilimsel olarak uygun olduğunu ve ölçeklerin geçerli ve güvenilir olduğunu göstermektedir. Girişimcilik eğilimi

ölçeklerinin ortalaması 2'den büyüktür. Buradan hareketle tüm soruların önem düzeyi ve çalışanlarda girişimcilik eğiliminin olduğu görülmektedir.

Tablo 3, 4 ve 5 girişimci sağlık durumu bulgularını göstermektedir.

Tablo 3. Fizyolojik Sağlık

Faktör ve Değişkenler	Faktör Yüğü	Öz değeri	Varyans Açıklama Oranı (%)	Cronbach Alfa	Ortalama	KMO değeri
Yürürken, hiç bir güçlük çekmiyorum	,946	4,125	74,214	,877	3,93	,768
Günlük aktivitelerimi yerine getirirken zorlanmıyorum	,869				3,63	
Ağrı veya rahatsızlarım yok	,840				3,74	
Kalıcı sağlık sorunum yok	,776				3,63	
Düzenli kullandığım ilaç yok	,668				3,78	
Spor yaparım.	,540				3,07	
Kendimi enerji dolu hissediyorum.	,398				3,67	

Tablo 4. Psikolojik Sağlık

Faktör ve Değişkenler	Faktör Yüğü	Öz değeri	Varyans Açıklama Oranı (%)	Cronbach Alfa	Ortalama	KMO değeri
Endişeli/kaygılı değilim.	4,906				3,44	
Moralim düzgündür.	1,191				3,52	

Streslerle baş edebilirim.	,575	6,097	76,207	,894	3,63	,776
Öfkemi kontrol edebilirim.	,485				3,48	
Dikkat bozukluğum yoktur.	,391				3,67	
Belirgin unutkanlıklarım yoktur.	,203				3,41	
Hayatı zevkli bulduğumu söyleyebilirim.	,165				3,85	
Madde bağımlılığım yoktur. (sigara dışında)	,084				4,33	

Tablo 5. Sosyolojik Sağlık

Faktör ve Değişkenler	Faktör Yüğü	Öz değeri	Varyans Açıklama Oranı (%)	Cronbach Alfa	Ortalama	KMO değeri
Yaptığım işi seviyorum.	,972	4,683	74,352	,847	4,37	,776
Bir araya geldiğim arkadaşlarım var.	,920				4,11	
Kulüp veya derneğe üyeyim/sıcak bakarım.	,896				2,89	
Gönüllü sosyal aktivitelere katılmaktan keyif alırım.	,891				3,48	
Arayan, ziyarete gelen arkadaşlarım var.	,686				4,26	

Akraba ve yakınlarımı ziyaret ederim.	,672				4,11	
Evliyim/ Aileme zaman ayırırım.	,236				3,70	
Hediye alırım/veririm.	,290				3,70	

Tablo 3, 4 ,5'te görüldüğü üzere girişimci sağlık durumları ile ilgili ifadelerin faktör yükleri, özdeğerleri, güvenilirlik değerleri yüksek ve veriler analize uygundur. Fizyolojik sağlık, psikolojik sağlık ve sosyolojik sağlığın girişimcilik açısından öneminin yüksek olduğu saptanmıştır. Ölçekte Boy/Kilo oranı da yer almaktadır. Fakat bu konuda veri alınamamıştır. İş yoğunluğundan dolayı bu bilginin takip edilememesi, sağlığına dikkat etmeleri hususunda bir takım eksiklikleri olduğunu göstermektedir. Fizyolojik, psikolojik ve sosyolojik sağlıkla ilgili ortalamalar 3'den büyük olduğu görülmekte ve önem düzeylerinin yüksek olduğu ortaya çıkmaktadır.

Tablo 6. Girişimci Sağlığı ile Girişimcilik Düzeyi ve Girişimcilik Eğilimi İlişkisi

Değişkenler	Girişimcilik Düzeyi	Girişimcilik Eğilimi	Girişimci Sağlığı
Girişimcilik Düzeyi	1		
Girişimcilik Eğilimi	,440**	1	
Girişimci Sağlığı	,234	,461**	1

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Tablo 6'da girişimci sağlığı, girişimcilik düzeyi ve girişimcilik eğilimi arasındaki ilişki gösterilmiştir. Girişimcilik eğilimi ile girişimcilik düzeyi arasında pozitif ve güçlü olmayan bir ilişki söz konusudur ($r= 0,440$). Girişimci sağlığı ile girişimcilik düzeyi arasında aynı yönlü fakat zayıf bir ilişki söz konusudur ($r=0,234$). Girişimci sağlığı ile girişimcilik eğilimi arasında aynı yönlü ve güçlü olmayan bir ilişki söz konusudur ($r=0,461$). Bu çıkan sonuçlara göre; bu üç değişkenin

aralarda güçlü olmayan fakat anlamlı bir ilişki olduğu ifade edilmektedir (Küçük,2016: 250).

Tablo 7.Girişimci Sa ğ l ığı-Girişimcilik Düzeyi Ortalaması

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	25,493	19	1,342	3,430	,001
Within Groups	13,300	34	,391		
Total	38,793	53			

Tablo 7’deki girişimcilik sa ğ l ığı ile girişimcilik düzeyi Anova sonuçları doğrultusunda ($p < 0,001$); “H1: Girişimci sa ğ l ığı ile girişimci düzeyi arasında anlamlı bir ilişki vardır” hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 8. Girişimci Sa ğ l ığı-Girişimcilik Eğilimi Ortalaması

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	19,677	19	1,036	7,024	,000
Within Groups	5,013	34	,147		
Total	24,690	53			

Tablo 8’deki girişimci sa ğ l ığı ile girişimcilik eğilimi Anova sonuçları gösterilmektedir. Girişimci sa ğ l ığı ile girişimcilik eğilimi ortalamasında Sig değeri ,000<0,005 olduğundan “H2: Girişimci sa ğ l ığı ile girişimcilik eğilimi arasında anlamlı bir ilişki vardır” hipotez anlamlıdır ve kabul edilmiştir.

Tablo 9. Girişimcilik Düzeyi-Girişimcilik Eğilimi Ortalaması

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	19,007	17	1,118	7,082	,000
Within Groups	5,683	36	,158		
Total	24,690	53			

Tablo 9’da girişimcilik düzeyi ile girişimcilik eğilimi Anova sonuçları verilmektedir. Girişimcilik düzeyi ile girişimcilik eğilimi analiz sonuçlarına bakıldığında, girişimcilik düzeyi ve girişimcilik eğilimi ortalamasında Sig değeri,000<0,005 olduğundan “H3: Girişimcilik düzeyi ile girişimcilik eğilimi arasında anlamlı bir ilişki vardır” hipotez anlamlıdır ve kabul edilmiştir.

V. SONUÇ VE TARTIŞMA

Girişimci özelliği taşıyan, kendi işini kuran, yeni girişimlerde bulunmak isteyen kişiler fizyolojik, psikolojik ve sosyolojik açıdan sağlık durumlarının iyi olduğu görülmüştür. Yeni ürünler üretmek, yeni pazarlara açılmak, yeni girişimlerde bulunmak için girişimcilerin sağlığı ile doğru orantılı olarak artış göstermektedir.

Girişimci sağlığı; girişimcilik eğilimi ile girişimcilik düzeyi arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Bireyin kendi işini kurması, bu işini ilerletmesi, yani pazarlar ve yeni ürünler geliştirmesi için önce kendi sağlığıyla birebir ilgilenmesi gerekmektedir. Bunlardan hareket ederek, yeni iş kuracak girişimciler için; fiziksel ve ruhsal olarak sağlıklı olması, öfkesini kontrol edebilmesi, stresle başa çıkabilmesi, çevresindeki ve çalışanlarıyla iyi iletişim kurabilmesi, sosyal ilişkilerinin kuvvetli olması, sivil toplum faaliyetlerine katılması, sosyal projelerde yer alması, vb. koşullara dikkat etmeleri gerekmektedir. İnsanların kendi işini yapması ve bu işte ilerlemeleri için önce sağlıklarına dikkat etmeleri daha sonra istekli ve kararlı olmaları gerektiği görülmektedir.

Küçük (2016) “Girişimci Sağlığı ile Girişimcilik Düzeyi ve Girişimcilik Eğilimi İlişkisi: TR90’da Bir Küçük Sanayi Sitesi Uygulaması” başlıklı makalesinde aralarındaki ilişki araştırılmıştır. Küçük (2016)’nın çalışmada da görüldüğü gibi aralarında anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada çıkan sonuçlara göre; bu üç değişkenin de birbirleriyle anlamlı bir ilişki olduğu açıkça görülmüştür. Bu çalışmaların farklı sektörlerde yapılması girişimciler açısından

önemli olacağı düşünülmekte olup; girişimcilikle ilgili literatür incelendiğinde bu çalışmanın da araştırmacılara yol gösterici olması bakımından önemli olduğu görülmekte ve ileriki araştırmalarda katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

Buradan çıkan sonuçlara göre ise;

Girişimcilerin fiziksel, psikolojik, sosyolojik olarak belli bir yeterliliklere sahip olmak, işin gerektirdiği fiziksel yetkinlikler, ruhsal olarak; stresle başa çıkma, öfkeyi kontrol etme, çevresiyle ve çalışanlarıyla iyi iletişim içinde olmak, sivil toplum faaliyetlerinde görev almak gibi şartları taşımaları gerektiği önerilmektedir.

Sağlıklı olmalarına rağmen girişimcilik eğilimi gösteremeyen bireylerin, farklı sektörlerde araştırılıp; konu ile ilgili eksiklikler belirlenip, gerekli önlemler ve öneriler araştırılabilir. Buda girişimciliğin artmasına ve araştırmacılara girişimcilik açısından yol gösterici olması bakımından önemli olduğu düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Bozkurt, Ö. (2006). Girişimcilik Eğiliminde Kişilik Özelliklerinin Önemi. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*,2(1), 94.
- Erbatu, G. (2008). *Kültürel Boyutları İçerisinde Girişimcilik Eğilimi* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Ferrell, O.C., Hirt, G. A., Ferrell, L. (2017). *İşletme*. Çev. Ed. Ulaş Akküçük. Ankara: Nobel Yayınları.
- Frank, H., Korunka, C., Lueger, M. ve Mugler, J. (2005). Entreprenurial Orientation and Education in Austrian Secondary Schools. *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 12(2): 259-273.
- Küçük, O. (2016). Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Ekin Yayınevi, Bursa.
- Küçük, O. (2015). Girişimcilik ve Küçük İşletme Yönetimi, Seçkin Yayınevi, Ankara.
- Küçük, O. (2016). Girişimci Sağlığı İle Girişimcilik Düzeyi ve Girişimcilik Eğilimi İlişkisi: TR90'da Bir Küçük Sanayi Sitesi Uygulaması. *Uluslararası Katılımlı 16. Üretim Araştırmaları Sempozyumu Bildiri Kitabı* (ss. 819-823). Düzenleyen İstanbul Teknik Üniversitesi İşletme Fakültesi. 12-14 Ekim 2016.
- Yıldırım, M., Demirel, Y., İçerli, L. (2011). İşletme Sahibi Yöneticilerin Girişimci Kişilik Özellikleri İle Girişimcilik Becerileri Arasındaki İlişkinin Tespiti: Aksaray Örneği. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 2(3), 193.